

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Podstawy pedagogiki dla nauczycieli cz. 1 (ćwiczenia) Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność NAUCZYCIELSKA	Kod zajęć 18HISNS.12KU.01340.23
Jednostka organizacyjna Wydział Historii	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Renata Wawrzyniak-Beszterda
Prowadzący zajęcia	Justyna Strykowska-Nowakowska
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 14, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie studentów/studentek z wiedzą dotyczącą zjawisk zachodzących w zespole klasowym (klasa w procesie grupowym, zadania lidera-wychowawcy, role grupowe, konflikty w grupie) ukierunkowane na budowanie profesjonalnego warsztatu wychowawcy.
C2	zapoznanie studentów/studentek z wiedzą na temat mechanizmów, przesłanek oraz konsekwencji dyskryminacji, budowania kompetencji rozpoznawania i reagowania na przejawy dyskryminacji rówieśniczej i prowadzenia edukacji prorównościowej i antydyskryminacyjnej
C3	popudzanie wrażliwości studentów na pojawiające się trudności w kontaktach z innymi ludźmi (między dorosłymi, dorosłymi i dziećmi oraz w relacjach rówieśniczych), a także rozwijanie etycznej, refleksyjnej i zaangażowanej postawy na rzecz budowania porozumienia i współpracy między różnymi podmiotami szczególnie szkoły z rodzicami
C4	kształtowanie u studentów postaw prospołecznych, refleksyjności oraz odpowiedzialności etycznej w zawodzie nauczyciela wychowawcy

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie specyfikę pracy z klasą pod kątem procesu rozwoju grupy, rozumie potrzebę dostosowania funkcjonowania w roli lidera do potrzeb grupy, a także zna zasady zawierania kontraktu wychowawczego z klasą/uczniem	B2.W2, B2.W4	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
W2	zna style kierowania grupą i rozumie ich skutki dla efektywności pracy uczniów oraz klimatu klasy	B2.W4	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
W3	rozumie potencjał konfliktów w relacjach społecznych i zna metody rozwiązywania sytuacji konfliktowych w sytuacjach szkolnych	B2.W4	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
W4	zna indywidualne i społeczne konsekwencje stereotypów i uprzedzeń oraz rozumie mechanizmy dyskryminacji, a także przesłanki i przejawy dyskryminacji w relacjach szkolnych	B2.W4	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi zaplanować zajęcia służące zawieraniu kontraktu wychowawczego (z klasą/uczniem) i pracować wychowawczo z klasą/uczniem z wykorzystaniem kontraktu, a także animować życie społeczno-kulturalne klasy adekwatnie wobec potrzeb uczniów/zespołu klasowego	B2.U5, B2.U6, B2.U7	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	potrafi w ramach pracy wychowawczej z klasą planować działania/zajęcia integrujące grupę, animujące zespołowe inicjatywy uczniów, wspierające samorządność i autonomię uczniów, potrafi też stosować konstruktywne wzorce komunikacyjne	B2.U5, B2.U6, B2.U7	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
U3	potrafi zaprojektować i przeprowadzić działania z zakresu edukacji na rzecz równości i edukacji antydyskryminacyjnej w środowisku szkolnym (oraz ich ewaluację)	B2.U3, B2.U4, B2.U5, B2.U6	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
U4	korzystając ze znajomości zasad pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela, potrafi zgodnie z nimi zaplanować pracę z klasą/uczniem	B2.U3, B2.U4, B2.U5, B2.U6	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
U5	posługuje się zasadami i normami etycznymi, kierując się empatią i poczuciem odpowiedzialności za podjęcie działań profilaktycznych i interwencyjnych wobec przejawów dyskryminacji w środowisku szkolnym	B2.U3, B2.U4, B2.U5, B2.U6	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/owa podejmować współpracę z nauczycielami, specjalistami i środowiskiem pozaszkolnym na rzecz wspierania funkcji wychowawczej szkoły	B2.K2, B2.K3, B2.K4	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Rozwój grupy - ewolucja roli wychowawcy jako lidera grupy.	W1, U4, U5, K1	Ćwiczenia
2.	Kontrakt wychowawczy - wspieranie samorządności i podmiotowości uczniów.	W1, U1, K1	Ćwiczenia
3.	Style kierowania grupą i ich konsekwencje dla klimatu klasy oraz efektywności pracy uczniów.	W2, U4, K1	Ćwiczenia
4.	Konflikt w relacjach szkolnych - specyfika i metody rozwiązywania. Konstruktywna komunikacja.	W3, U2, U4, K1	Ćwiczenia
5.	Integracja klasy - praktyczne rozwiązania. Poszanowanie godności uczniów.	U1, U2, U4, K1	Ćwiczenia
6.	Edukacja na rzecz równości oraz profilaktyka antydyskryminacyjna w szkole jako adekwatne działania wobec przejawów dyskryminacji w środowisku szkolnym.	W4, U3, U4, U5, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
--------------------	---

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<p>Udział w 80% zajęć. Wykonanie raportów zgodnie z wymaganiami określonymi przez prowadzącego zajęcia. Portfolio (zadania realizowane w ramach zajęć). Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bardzo dobry (bdb; 5,0): osiąga planowane efekty uczenia się obejmujące wszystkie istotne aspekty w stopniu zaawansowanym • dobry plus (+db; 4,5): osiąga planowane efekty uczenia się obejmujące wszystkie istotne aspekty w stopniu bardzo wysokim, mogły pojawić się nieliczne błędy lub niepoprawności • dobry (db; 4,0): osiąga planowane efekty uczenia się obejmujące istotne aspekty w stopniu dobrym, mogły pojawić się błędy lub niepoprawności • dostateczny plus (+dst; 3,5): osiąga planowane efekty uczenia się bez niektórych istotnych aspektów, mogły pojawić się poważniejsze błędy lub niepoprawności • dostateczny (dst; 3,0): osiąga planowane efekty uczenia się bez niektórych istotnych aspektów, mogły pojawić się liczne błędy i niepoprawności • niedostateczny (ndst; 2,0): nie osiąga planowanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Dyskryminacja w szkole. Obecność nieusprawiedliwiona. Raport z badań, red. K. Gawlicz, P. Rudnicki, M. Starnawski, Warszawa 2015, https://eige.europa.eu/docs/78_PL.pdf
2. Edukacja antydyskryminacyjna. Ostatni dzwonek! O deficytach systemu edukacji formalnej w obszarze przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy motywowanej uprzedzeniami. Raport z badań, red. M. Chustecka, E. Kielak, M. Rałuszko, Warszawa 2016.
3. Gwizdek B., Sołtys E., Integracja klasy, „Remedium” 5, 2005.
4. Jankowski B., Sposoby na trudne zachowania uczniów: utrzymanie dyscypliny w klasie, kultura osobista uczniów, zawieranie kontraktów szkolnych, Warszawa 2012.
5. Rockwell S., A co mi zrobisz? Od chaosu do współpracy w klasie, tłum. K. Bojadziejewa-Wesołowska i in., Warszawa 2008.
6. Rogers B., Trudna klasa. Opanować, wychować, nauczyć, Otwock 2006.
7. Janowski A., Poznawanie uczniów. Zdobywanie informacji w pracy wychowawczej, Warszawa 2002.

Dodatkowa

1. „Dyskryminacja i równe traktowanie - najważniejsze pojęcia i definicje”, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej (FRS), Warszawa 2015, http://ffrs.org.pl/wp-content/uploads/FRS_Broszura_Definicje-dysk_www.pdf
2. Kompetencje międzykulturowe dla wszystkich. Przygotowanie do życia w różnorodnym świecie, red. F. Brotto, J. Huber, K. Karwacka-Vögele, G. Neuner, R. Ruffino, R. Teutsch, Warszawa 2014.
3. Tarkowska E., „Nie masz kasy, jesteś nikim”. O pogłębianiu nierówności w szkole, w: Wychowanie, t. 4: Pojęcia - procesy - konteksty. Ku demokracji poprzez edukację, red. M. Czerepaniak-Walczak, M. Dudzikowa, Sopot 2007.
4. Kołodziejczyk J., Dyscyplina w klasie. Metody i techniki interwencji, Kraków 2005.
5. Pankowska D., Wychowanie a role płciowe, Gdańsk 2005.
6. Równe traktowanie w szkole, RAPORT Z BADANIA W SZKOŁACH ORAZ ANALIZA ILOŚCIOWA PROGRAMÓW WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH.
<https://bip.brpo.gov.pl/sites/default/files/2022-01/Raport%20%20R%C3%B3wne%20traktowanie%20w%20szkole.pdf>
7. Checklista „Równe traktowanie w szkole”, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej (FRS), Warszawa 2015, http://ffrs.org.pl/wp-content/uploads/FRS_Checklista_RT-w-szkole.pdf

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	14
Czytanie wskazanej literatury	4
Przygotowanie raportu	8
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 26
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
B2.K2	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej
B2.K3	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej
B2.K4	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy
B2.U3	Absolwent/ka potrafi formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela
B2.U4	Absolwent/ka potrafi nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym
B2.U5	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów
B2.U6	Absolwent/ka potrafi zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie
B2.U7	Absolwent/ka potrafi określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju
B2.W2	Absolwent/ka zna i rozumie rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela
B2.W4	Absolwent/ka zna i rozumie zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami